65ste Jaargang No 5417

DAGBLAD

Dinsdag 4 Mei 1948

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.—. Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden ƒ 2.50, buitenland ƒ 3.— per maand, bij vooruitbetaling.
Advertentieprijs f1.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao, Directeur A. C. Beerman.
Hoofdredacteur Ad. Versney.
Adres voor directie, redactie en administratie: Conscientiesteeg 27
Postbus no. 80, telefoon Directie en Administratie no. 1550, Redactie no. 1858.

Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376; voor Aruba San Nicolas, G. D. Hofstee. Bankiers, Hollandsche Bank Unie, N.V., Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Credietbank N.V., bijkantoor te Venray (Nederland)

Weder Britse troepen naar Palestina

Verrassing en verbazing bij Arabieren en Joden

Griekse communistische leider spoort aan tot moord

BRITSE VERSTERKINGEN NAAR PALESTINA.

De voorhoede van sterke Britse troepen bereikten Jerusalem, terwijl Schotse infanterie de wapenstilstand deed naleven in de Katanonwijk van de Heilige Stad tussen Joden en Arabieren. Jerusalem had de rustigste dag sedert maanden. Slechts een paar schoten werden gelost en de meesten daarvan in de uitlopers van de stad. De Britten hopen, dat zij door onderhandelingen in zullen slagen, dat de gehele stad onder de wapenstilstand vallen zal. Een wapenstilstand is ook tot stand gebracht in de Arabische havenstad Jaffa, die nu geheel omringd is door Joodse strijdkrachten. Luitenant-generaal MacMillan, de Britse bevelhebber, zeide, dat het Britse leger en de luchtmacht met alle kracht elke Arabische invasie van Palestina vóór 15 Mei zullen weerstaan. MacMillan deed deze verklaring aan de militaire verslaggever van de New York Post. Na deze verklaring afgelegd te hebben vertrok hij om de Britse versterkingen, die juist aangekomen waren te inspecteren. De Britten zonden een regiment met zware tanks over de wegen vanuit Egypte en een afdeling van de Koninklijke Marine door de lucht vanuit Malta. Een transportschip bracht gisteren ongeveer 1000 Britse soldaten van Cyprus naar Haifa.

De beweging der Britse troepen terug naar Palestina, nadat de evacuatie de laatste weken steeds vooruitgang had, verwekte bittere speculaties onder de vele Joden in Jerusalem en onder de Arabieren in Amman, de hoofdstad van Transjordanië. De joden te Jerusalem vroegen zich af of zij nu in het geheel niet zouden vertrekken en of dit nu de politiemacht was. In Arabische militaire kringen te Amman gaf men toe in de war gebracht te zijn door de Britse houding. Sommige Transjordaanse autoriteiten beklaagden zich, dat de Britten de Joden toegestaan hadden de facto een Staat te stichten en hun gebied uit te breiden. De Britten zouden nu blijven als een wacht om de reddingscampagne der Arabische Staten te beletten. Abdel Rahman Azzam Pasha, de secretaris-generaal van de Arabische Liga, zeide dat hij er van overtuigd is, dat de Britten hun militaire terugtrekking zullen voltooien. De Britten verklaarden, dat zij al hun soldaten uit het Heilig Land zouden hebben vóór 1 Augustus.

De voorhoede van het expeditieleger van Irak naar Palestina heeft zijn kamp opgeslagen te Mafrak in Transjordanië: Mafrak is een kruispunt, 56 kilometer ten Noordoosten van Amman gelegen. Koning Abdullah zou wachten tot Woensdag alvorens hij naar Marfak gaat om de bevelhebber van het Irakese leger te begroeten. Dit zou de gelegenheid scheppen om het kamp behoorlijk in te richten en alle troepen te verzamelen. In strijd met vroegere verklaringen vanuit Amman schijnt het wel zeker, dat de Arabische Staten geen openlijke invasie van Palestina zullen beginnen voordat het Britse maandaat eindigt. Verantwoordelijke Arabische militairen verklaarden, dat de Arabische legers niet genoeg zijn uitgerust om een strijd met de Britten in het Heilig Land te risqueren. De wapenstilstand in de Kataman-wijk, die 48 uren zal duren, begon gisteren om 4 uur in de namiddag. De Arabieren en de Haganah houden zich aan de scheidingslijn, die door de Britse bevelhebber van het garnizoen getrokken zijn. Sir Henry Gurney, de voornaamste secretaris voor de Palestijnse regering, is aan het onderhandelen om de wapenstilstand over geheel Jerusalem uit te breiden.

De Arabische politie van Jaffa verliet de hoofdpolitiepost, omdat er geen voedsel meer was.

ANTI-INVASIE MAATREGELEN.

Ongeveer twee duizend Britse militairen arriveerden per stoomschip van Cyprus in Haifa. Volgens de Britse militairen staat deze troepenaanvoer in verband met de aanval van de Irgun Zevai Leumi, welke aanval gevoerd werd op de Britse troepen in Jaffa.

Van uit Tel Aviv wordt gemeld dat het Joods „oorlogs kabinet" Zondag jl. de gehele dag vergaderd heeft over de „Arabische invasie plannen".

Alle Joodse strijdkrachten zijn thans opgeroepen en de alarm toestand is afgekondigd. Tevens worden er anti-invasie maatregelen getroffen.

In de haven van Jaffa worden Britse artillerie, infanterie en tanks ontscheept. In de kringen van de Irgun en de Haganah wordt vernomen dat de houding van de Britse troepen de houding der Joodse strijdkrachten zou kunnen doen veranderen. Een zegsman van de Sterngroep verklaarde: „Wij hielden op de Britse troepen aan te vallen doch de mogelijkheid bestaat echter nog dat wij weder tot de aanval zullen overgaan wanneer de Britse troepen in Palestina terugtrekken.

Van de zeventig duizend Arabieren in Jaffa zijn thans veertienduizend overgebleven en de evacuatie gaat nog steeds door. De Britse troepen trachtten de water- en lichtleiding te herstellen. Het Roode Kruis deelt levensmiddelen uit aan de Arabische vluchtelingen.

De legerleiding van de Haganah verstrekte mededeling over de Syrische invasie in Palestina. Deze troepen zouden volgens het bericht zware wapens gebruiken, waaronder zwaar geschut en zware mortieren.

Uit Jerusalem bereikt ons nog het bericht dat de Arabieren de Joodse wijken bombardeerden.

HET BLOED STROOMT IN GRIEKENLAND.

Bevoegde bronnen uit Athene melden dat er 2000 Guerrilla's vermoord, gewond of gevangen zijn genomen in de campagne in het Zuiderlijk gedeelte van Centraal Griekenland. Het schijnt dat de verrichtingen thans beëindigd zijn. Twee kleinere groepen, in het totaal 300 man sterk, zijn in de hoogste toppen van de berg Chiona ingesloten en aangevallen. Een andere groep van 200 man viel nabij de berg Helicon in de val.

Koning Paul en de leden van de regering woonden de begrafenis plechtigheden bij van wijlen de Minister van Justitie Christos Ladas. Minister Ladas werd Zaterdag jl. vermoord. Duizenden stonden langs de straten opgesteld, wijl de lijkstoot passeerde.

Constantin Rentis, de huidige Minister van Justitie, zeide in een radiorede dat de voortvluchtige communistische leider Markos Vafiades medeplichtig is in de moord op zijn voorganger.

Vafiades op zijn beurt bracht hulde aan de moordenaar en spoorde de communisten aan om ook Rentis, premier Themostokles Solgonlis en de Minister van Buitenlandse Zaken Constantine Thaldaris te vermoorden.

JOEGOSLAVISCHE EIS VERWORPEN.

Noordamerika, Frankrijk, en Engeland hebben de Joegoslavische eis inzake Oostenrijk verworpen. Joegoslavië heeft nl. 800 mijl kwadraat grondgebied geëist van Zuid Carinthia. Tevens verwierpen zij ook de eis van terbetaling van 150 millioen dollars. De Joegoslavische eis werd gesteund door Rusland. Samuel Rebel, Noordamerikaanse vertegenwoordiger bij de conferentie van onderministers van Buitenlandse Zaken vertelde aan zijn collega's dat Noordamerika de Joegoslavische eisen in het vredes verdrag met Oostenrijk niet kon sanctioneren.

PRINS MICHEL ONTKENT.

Prins Michel van Bourbon Parma in Kopenhagen zeide, dat hij zich er zeker van voelt, dat zijn zuster prinses Anna haar katholiek geloof niet zal prijsgeven. Hij verklaarde dit in antwoord op vragen, die hem gesteld werden naar aanleiding van het bericht, dat de familie Bourbon te Parijs was bijeengekomen en bekend had gemaakt, dat prinses Anna haar geloof verzaakt had met het doel de vroegere koning Michaël van Roemenië te trouwen. Michaël is lid van de Grieks Orthodoxe Kerk. Michaël zeide, dat hij nooit iets over dit bericht gehoord had. Ik was, aldus Michaël, op de familiebijeenkomst aanwezig en zulk een verklaring is nooit afgelegd en zou zo iets belangrijks later besloten zijn dan zou ik het toch moeten weten. Uit Vaticaanse kringen komt het bericht, dat de Paus in de maand Maart weigerde dispensatie voor het huwelijk te geven.

CONSISTORIES TE ROME.

Uit Vaticaanse kringen komt het bericht, dat de Paus begin Juni een consistorie zal bijeenroepen. Het plan zou waarschijnlijk omvatten zowel een geheim, een openbaar en een semi-openbaar consistorie.

In het geheime consistorie zullen de pallia verleend worden aan de nieuw gekozen Aartsbisschoppen en patriarchen. In het openbare consistorie zal de Paus de verzoeken horen voor de canonisatie van nieuwe heiligen. In het semi-openbare consistorie zal den Bisschoppen en Aartsbisschoppen, die binnen een straal van 160 kilometer rondom de stad Rome hun diocesen hebben, gevraagd worden om hun goedkeuring of afkeuring uit te spreken over de voorstellen voor de canonisaties, die gedurende het Heilig Jaar in 1950 geschieden zullen.

Hemelvaartsdag

Donderdag viert de Christengemeenschap met de H. Kerk het feest van Onzen Heer Hemelvaart. Dan richt de Kerk de ogen ten hemel. Christus is van ons heengegaan en de engelen boodschapten: zoals gij Hem ten hemel hebt zien opstijgen, zo zal Hij wederkomen.

Zo kunnen wij des Heren Hemelvaart vergelijken met Zijn nederdaling bij de menswording om helder en klaar deze lering in het licht te stellen: zoals Jezus waarachtig, wezenlijk, lichamelijk zichtbaar in deze wereld is gekomen, even wezenlijk, waarachtig en lichamelijk zichtbaar is hij tot de hoogste hemelen opgestegen.

Hoe schitterend blijkt uit deze feestdag niet, dat het herstellingswerk door Christus is voltooid.

Wederom is het mensdom opgeheven tot de bovenaardse eeuwige bestemming, tot de vereniging met God door de heiligmakende genade in het aardse leven, door de glorie in het eeuwige leven, de glorie, die uit de genade voorstroomt. Geen wonder dat Paulus jubelt, ons vermaant en ons toeroept, „het anker Uwer hoop ligt vast in de hemelen, waar Christus ons Hoofd is binnengegaan".

Kom aan, laten wij de Heer, onze God, dankzeggen.

Op U is onze hoop; bewaar ons in getrouwheid aan U.

Na drie jaren

Onze vreugde bij de herdenking der bevrijding wordt telkenjare getemperd door de gedachte aan de doden en door het reële beeld van de wereld in 1948. Nauwelijks is de verschroeide lucht van een meedogenloze oorlog weggewaaid, nauwelijks is het wapengekletter in Europa verstomd, of de wereld werd opnieuw gedompeld in een cacophonie van atoomgeruchten en dreigingen van wapengekletter.

Reeds laait de oorlogswalm hoog op in Palestina, het Heilige Land. Weer is de grote massa van het ene volk in strijd gewikkeld met geen ander doel dan het andere te vernietigen. Dit alles is nu de droeve nalatenschap van een maatschappij, die het christendom afgewezen heeft en die bedrog, onrechtvaardigheid en egoisme onder het etiket van modern Christendom pleegt alsof er geen God bestond.

Morgen worden in alle landen, zij, die voor de vrijheid van hun vaderland vielen, in stilte herdacht.

Onze gebeden stijgen op naar Hem voor hun zielerust, die hun zeker geschonden wordt, want God loont de edele deugd van de vaderlandsliefde.

Eerst als wij onze plicht gedaan hebben tegenover alle oorlogsdoden van 1940-1945, eerst dan kunnen wij ons overgeven aan de vreugde, die de bevrijding met zich medebrengt.

Wij, hier op Curaçao, die bespaard zijn gebleven van direct oorlogsgeweld, overdenken wij juist in deze dagen, hoe groot en kostbaar 't is in het bezit te zijn van vrijheid, orde en rust.

En laten wij ervoor waken, dat dit hoogste goed in de naaste toekomst door niemand worde geroofd.

Want vrijheid, orde en rust op ons eiland zijn verkregen door hetacomben geofferd bloed op vreemde slagvelden. Laat hun offer niet vergeefs geweest zijn.

Recht tot het Hart

Het is de grootste roem van een vrij geboren volk, die vrijheid ongerept aan zijn Kinderen na te laten.—

Nog twaalf spanningsvolle dagen

Gisteren, nog twaalf dagen zal Engeland zijn mandaatschap over het Heilig Land vaarwel zeggen en zal de oorlog tussen de Joden en Arabieren op volle gang gaan, aldus De Witt Mac. Kenzie uit New York.

Dit zou echter vermeden kunnen worden indien de Uno een plan vindt voor een oplossing van het probleem, en ter voorkoming van een catastrophe. Slechts een korte spannings tijd scheidt ons nog van grote gebeurtenissen. Gebeurtenissen die misschien wel nooit meer hun weerga in de wereldgeschiedenis van het Midden Oosten vinden. Nog twaalf dagen en de Britten laten de handen los.

Dit conflict in het Midden Oosten heeft veel kans te ontaarden in een weredoorlog. Deze oorlog zou van zelf spreken een wereld omwenteling met zich mede brengen.

Indien men werkelijk de feiten en gebeurtenissen in aanschouwing neemt, zult men moeten constateren, en wel tot spijt van de gehele wereld, dat de Uno niets, maar dan ook niets heeft gedaan om deze omwenteling te voorkomen.

Het ligt voor de hand dat een dergelijke mislukking van deze wereld organisatie in een poging om iets constructief te vinden, een grote slag is voor het moraal van haar leden.

In ieder geval staat het vast dat Engeland het mandaatschap over Palestina op 15 Mei a.s. zal neerleggen. Tevens hoopt dit land al zijn troepen tegen begin Augustus te hebben teruggetrokken. Voorts delen de Britten nog mede dat zij slechts een kleine troep in dit gebied op de been zal houden, teneinde hun terugtrekking veilig te stellen.

In het kort gezegd komt het hierop neer dat alle dwang moet worden weggenomen van het groeiend conflict, tenzij de Uno intervenieert. Intussen is de toestand in Palestina verslechterd, om de taal van het Brits leger te gebruiken zeide Mac. Kenzie.

Gisteren meldden de Britten dat zij troepen, tanks, artillerie, kanonnen etc. uit Malta en Cyprus laten aanrukken teneinde het hoofd te bieden aan de verslechterde toestanden. Deze aanrukking was om het bestaand leger aldaar aan te vullen tot 25 duizend man sterk. De berichten over de verwikkelingen zijn echter tegenstrijdig. De troepen van Libanon, Egypte en Syrië hebben zich in massa formaties opgesteld langs de Palestijnse grens en hebben misschien wel het Heilig Land reeds geïnvadeerd.

Saudi Arabia, Transjordanië en Irak hebben troepen gestuurd naar de zone alwaar de strijd geleverd wordt.

Indien u echter al de feiten, geruchten en berichten in achting neemt dan schijnt het alsof de situatie als volgt is. Tot dusverre hebben de Joodse strijdkrachten vooruitgang gemaakt in de strijd in Palestina en hebben zij hun stellingen verbeterd. Bovendien meldt de A.P. correspondent Daniel De Luce nog uit Jericho dat hij gesproken heeft met Arabische vluchtelingen van Transjordanië. Deze ontheemden zijn sceptisch over het bericht volgens welk er een overeenkomst is gesloten tussen de vijf Arabische landen teneinde zich te verzetten tegen de vestiging van een zionisten staat.

Een zeer rijke zakenman uit Jerusalem zeide immers dat het initiatief der Arabische regeringen om Palestina te redden als mosterd na de maaltijd is gekomen. Indien zij alle troepen waarover zij beschikken (ruim 30 duizend man) en welke zij beloofd hebben te zullen zenden,

dan staat er nog een leger der Joden klaar van ruim 45 duizend man. Dit Joods leger is voorzien van de modernste wapens en is goed geoefend.

Of het waar is wat deze zakenman wist te vertellen, zullen wij aan de geschiedenis overlaten. Volgens de thans gebleken feiten is het Joods leger inderdaad erg sterk en goed getraind, wijl het voorzien is van goede en degelijke wapens. Voorts zijn de Joden nog in staat na de terugtrekking der Arabieren wapens uit het buitenland te voeren. Een lichtplek in de duistere geschiedenis van de huidige tijd is wel de sluiting van een wapenstilstand tussen de Joden en Arabieren met betrekking op Katamon — Jerusalem. Dit bestand is gedurende 48 uren van kracht, en is tot stand gekomen door interventie van den Brit Sir Henry Guerney. Dit is wel een teken dat nog niet al'e hoop weg is voor de vrede brengers.

Nieuws van Overal

NOORD-AMERIKAANSE JOURNALISTEN OPENLIJK TEGEN TRUMAN.

De Russische tijdschriften „Sovjets Kunst" en „Literair tijdschrift" hebben een brief gepubliceerd, waarin 32 Noordamerikaanse journalisten critiek oefenden op president Truman en de Noordamerikaanse politiek.

Dit wordt beschreven als een antwoord op de open brief welk het Literair Tijdschrift verleden jaar gepubliceerd heeft. Deze brief was ondertekend door Ilya Ehrenburg en andere Russische schrijvers.

In de brief werd o.a. gevraagd: „Aan wiens kant staat gij, Noordamerikaanse meesters van de beschaving?"

Het Noordamerikaans antwoord, gelijk dat hier gepubliceerd werd, luidt als volgt: „Uw brief betekent voor ons dat U zich niet heeft laten misleiden door de „banke patronen" van onze pers en radio — een katten concert dat beschouwd wordt als de stem van Amerika.—

Weet U dat het eenvoudig volk van ons land het monster van Hiroshima niet wilt omzetten in de gedachten van een verslaving van geheel de wereld."

De brief verklaarde dat de recente gebeurtenissen een vervolging der Noordamerikaanse intellectuelen voorspellen. De brief zeide, „Een toenemende steun voor Wallace bewijst dat de Noorlamerikaanse intellectuelen hun geschiedenis herdenken. Onze kapitalisten begrijpen nauwkeurig de macht van de wetenschap. Zij willen ons niet vertellen wat er te zeggen valt in de verdediging van hun systeem. Onze president heeft de rol van kunst criticus op zich genomen. Hij beledigt steeds de kunstenaars."

Wij hopen, allus de brief, dat Uw brief en ons antwoord moge dienen als een begin van een vruchtbare contact tussen ons beiden."

Enkele der ondertekenaars van de brief waren: Nelson Elgren, James Allen, Herbert Aptheker, Thomas Ball, Walter Bernstein, Alva March Blitsein, B.A. Bottin, Arnot Dussea, Phillip Evergood, Richard Bover Lloyd Brown, Howard Fast, Ben Field, Sidney Finklestina, Barbara Giles, Robert Gwatmey, Charles Humbolt, V.V. Jerome, Meridel Lesueur, Ray Lev, A.B. Magil, Carlton Moss, Joseph North, Isadore Scheider Howard Selsam, Samuel Sillen, Raphael Soyer, Ira Wollack, Theodore Ward, Max Weber en Doscey Wilkerson.

DE GUERRILLA'S BEHALEN .. OVERWINNING.

Volgens de Vrije Griekse Radio hebben de guerrilla troepen van Generaal Markos zich verzet tegen het regerings offensief.

Verleden maand hebben de guerrilla troepen hun grootste overwinning behaald. Volgens de radio duurde de veldslag acht uur. Na de strijd waren de regerings troepen volkomen gedesorganiseerd.

RAPPORT OVER BURKE'S ..DOOD.

De Engels-Joegoslavische onderzoek commissie gaf een rapport uit betreffende de dood van de Britse luitenant Burke. Volgens het rapport ging Burke met echtgenote naar Loibpas, van waar het gezelschap door de sneeuw naar de grens wandelde. Tezamen met de grens bewaking passeerden zij de grens. Op ongeveer twintig meter in het binnenland werden zij echter aangehouden door de Joegoslavische grenswacht, waarbij twee soldaten Burke naar de Joegoslavische commando post brachten. Onderweg bestond er wegens onbekende oorzaak ruzie tussen Burke en een der soldaten. Bij een poging om zijn landgenoot ter hulp te komen schoot de andere Joegoslaaf Burke dood.

SPAATZ IN LONDEN.

De oud chef staf van de Noordamerikaanse luchtstrijdkrachten, Generaal Carl Spaatz, is te Londen gearriveerd. Na enkele dagen zal Spaatz doorreizen naar Duitsland op een inspectie tocht.

NIEUWS IN HET KORT.

— In een laboratorium gebouw in New York, waar proeven op atoomsplitsing werden genomen, deed zich een ontploffing voor. Resultaat, gehele verdieping weg en een employee uit het raam geslingerd en gedood.

— Elf personen werden gedood toen een Lincoln toestel door de bliksem getroffen werd en in de lucht ontplofte.

— De „1-Mei" viering is zonder incidenten verlopen in Nederland.

— Truman verklaarde, dat de grote ontdekkingen wat betreft het gebruik van atoom-energie voor vredesdoeleinden te wachten stonden.

— Het gezegde van Henry Ford, dat de door de oorlog aangerichte schade ruimschoots vergoed zou worden door wetenschappelijke resultaten van de atoom-energie.

MACARTHUR WAARSCHUWT.

Generaal MacArthur waarschuwde de Japanners, dat zij de vrijheid, die zij door de nieuwe grondwet verkrijgen, met jaloerse ijver moeten beschermen. De Japanners moeten waakzaam zijn en op hun hoede voor degenen, die of uiterst links of uiterst rechts zijn, want er is tussen hem geen verschil en hun doel is het de vrijheid te vernietigen.

„Ik heb een heel grote verrassing voor jullie, lieve kinderen. Ik heb een zeldzame vaas voor jullie weten te kopen."

Mussolini's laatste levensdagen

De tussenkomst van Kardinaal Schuster

In een voor de historie belangrijk boek, dat dezer dagen uitkomt, heeft Guido Renzi, leider der partisanenbeweging in Noord Italie, de laatste tien dagen van Mussolini's leven volgens getuigenissen van medespelers, beschreven, aldus De Gelderlander.

Guido Renzi geeft hierin ook een goed beeld van de pogingen, die door de Kerk, in de persoon van Kardinaal Schuster van Milaan, aangewend werden om Mussolini tot capitulatie voor de geregelde partisanentroepen, ter vermijding van verder zinloos bloedvergieten en broedermoord, te bewegen.

In het paleis van de Kardinaal als neutraal grondgebied vond het contact en de bespreking plaats tussen Mussolini en het Bevrijdings-comité in de persoon van Generaal Cadorna, die daarbij tevens gevolmachtigde was van de regering Bonomi.

We laten hieronder enige flitsen volgen uit de dramatische samenkomst in het paleis van Kardinaal Schuster, zoals Renzi die beschrijft:

Na een benauwend kwartier van de wachtende fascisten betreden met afgemeten stappen de drie vertegenwoordigers van het Bevrijdingscomité het gebied van de kardinaal. Don Bicchierai leidt hen met Bassi, Graziano en Zerbino dadelijk naar Kardinaal Schuster en Mussolini, waar de Kardinaal de heren aan elkaar voorstelt. Voor het Bevrijdingscomité zijn Generaal Cadorna als bevelhebber der partisanen, de advocaat Achille Marazza en een grote verbeten uitziende ingenieur, die zich Gilberti noemt, verschenen.

„Wat hebt u mij te zeggen?"

Mussolini opent onmiddellijk het gesprek met een pijnlijke vraag aan Cadorna:

„Generaal, wat hebt u mij te zeggen?"

Cadorna schijnt eerst een klein beetje perplex door de totale argeloosheid van zijn tegenstander.

„Het gaat eenvoudig hierom dat ik u namens het Bevrijdingscomité van Noord-Italië de vraag heb voor te leggen: Wilt u capituleren of niet? En kunt u, indien u zich persoonlijk onderwerpt, ervoor instaan, dat ook al uw strijdkrachten in geheel Noord-Italië zich bij uw capitulatie aansluiten? Dat is het enige wat ik u te vragen heb......"

Het gezicht van Mussolini is alleen een waardeloos, woedend protest op de hem als onbeschaamd voorkomende, toch zo eenvoudige vraag van de Generaal.

„Ik geloof, Generaal, u vergist u, als u gelooft, dat ik hierheen ben gekomen, om — zoals u zegt — te capituleren. Ik heb mij naar het paleis van Zijne Eminentie begeven, omdat ik als zeker aannam, dat het om iets heel anders zou handelen, misschien zou gaan, misschien om een vriendschappelijke overname van de macht door mij".

Generaal Cardona staat van zijn zetel op en staart Mussolini koud en onverschillig aan. „Neen, ditmaal vergist u zich".

De generaal heeft met opzet zijn laatste triomph tot het slot bewaard: „Wat wilt u toch nog met ons discussiëren? Uw trouwe bondgenoten, de Duitsers, hebben reeds lang beslist. Sedert dagen lopen de onderhandelingen met het Bevrijdingscomité."

Graziani doet nog een vermoeide poging de Duce te rechtvaardigen.

„Verstaat u mij toch juist: Tot nu toe hebben we geen enkele ambtelijke mededeling van de Duitsers over een wapenstilstand ontvangen".

Cadorna is koud gebleven als tevoren: „U vergist u opnieuw, Maarschalk. Het verdrag met de Duitsers hebben we sedert dagen met hen besproken".

Mussolini verheft zich eindelijk en schuift nerveus zijn koppel recht. Hij zoekt naar woorden.

„Onder deze omstandigheden, Generaal, voel ik mij vrij van iedere verplichting, die ik eenmaal aanging, toen ik nog aan de Duitse trouw geloofde. Hij lachte honend. Zo hebben de Duitsers me nog eens verraden. Nu heb ik er eindelijk genoeg van. Ik heb lang genoeg deze eeuwige vernederingen verdragen. Zij hebben ons gemeen en schaamteloos in deze lange jaren behandeld."

„Goed Generaal, ik moet alle voorwaarden aannemen, die men mij opleggen zal. Geeft u mij nog een uur bedenktijd. Om acht uur hebt u mij definitief antwoord".

Wit als krijt gaat Mussolini naar de brede trap van de uitgang.

Ondertussen heeft de Duitse commandatuur in Milaan geheel gecapituleerd. Twee boden van de Kardinaal worden naar de fascistische prefectuur gezonden. Daar vinden ze alleen de prefect Bassi. Het is al over achten. Van hem ontvangen ze de ijskoude boodschap, die ze aan de Generaal Cadorna overbrengen:

„Mussolini heeft met ongeveer dertig wagens, met soldaten en burgers in zijn gevolg, een paar minuten geleden Milaan met onbekend doel verlaten."

Enige dagen later is hij er terug, waar men op makkelijke wijze zijn lichaam aan de benzinepomp heeft gehangen.

ONTMASKERD

29.

Daar kwam nog bij, dat zij een sterk vermoeden had, dat de weinige brieven, die zij ontving, door een ander geopend werden, voordat zij ze in handen kreeg. En zo kon zij zichzelf dus zowel binnenshuis als buiten beschouwen als een gevangene — ze werd overal bespionneerd, misschien wel verdacht.

Mrs. Dipper, de huishoudster, bemoeide zich in het geheel niet meer met haar, blijkbaar was haar angst groter dan haar medelijden. Als zij haar voorbijging, zag de vrouw haar met haar Eetse, starende ogen medelijdend aan — dat was alles.

Een kleine zitkamer was naast haar slaapkamer, en daarmee door een tussendeur verbonden, voor haar ingericht in een zijvleugel van het grote huis. Sommige avonden moest zij op die kamer gaan werken, waar een tweede schrijfmachine was neergezet, en kreeg ze genoeg werk mee, om zich bezig te houden tot bedtijd. Toen ze de eerste avond naar de deur ging, kwam ze tot de bevinding, dat deze op slot zat. Waar was dat nu weer goed voor? Peinzend ging zij weer aan haar werk. Er gebeurde ergens in huis iets, dat zij, wi'de zij haar plicht doen tegenover sir Brian Fordinghame, moest zien te weten te komen.

Om negen uur bracht de huishoudster haar in de slaapkamer een glas warme melk en een paar beschuiten — haar gewone avondmaal.

„Iemand heeft die deur gesloten", zei Mary wijzend naar de deur van de zitkamer: „hebt U dat gedaan? — bij vergissing bedoel ik natuurlijk?"

De vrouw beet zich op haar onderlip, die trilde.

„Hij heeft het gedaan — ik heb het zelf gezien", antwoordde zij; „maar om Godswil, zeg niet, dat ik U dat verteld heb...... hij zou me half dood slaan." Zij hield op en keek angstig om zich heen. **„Zij zijn er vanavond weer"**, voegde zij er op fluisterende toon aan toe.

„Zij? Wie zijn zij?"

„Ik weet het niet...... ik ken ze niet...... en ik had er eigenlijk beter over kunnen zwijgen. Maar het lijken wel duivels — en dat zullen het ook wel zijn, daar ze met hem in betrekking staan. Het zijn die kerels, die altijd door de achterdeur komen", voegde zij er aan toe.

„Zeker vrienden van Mr. Saunders; er zal wel een gegronde reden voor zijn, waarom zij a tijd door de achterdeur komen, Mrs. Dipper". Zij moest toch wat zeggen.

De huishoudster glimlachte verlegen.

„Ja, dat geloof ik ook wel", antwoordde zij; „ik wou, dat U hen eens zien kon, juffrouw — je krijgt al kippenvel, als je naar ze kijkt. Die zogenaamde professor Burger — dat gaat nog, maar dien kerel Tibor daar ijs ik van. Het is misschien nog niet zo onverstandig van hem, dat hij Uw deur op slot draaide; als een van die kerels U te zien zou krijgen......"

Zij hield even op en voegde er toen aan toe: „Hij is verliefd op U, juffrouw, dat heb ik we gemerkt. Maar laat hij U niet in zijn macht krijgen, juffrouw". Nadat zij het bed het opgemaakt en Mary's pyjama klaargelegd had, verliet ze, zonder nog een woord te zeggen, de kamer.

Maar wat zij gezegd had, gaf Mary Manners genoeg stof tot nadenken.

„Die kerels, die altijd door de achterdeur komen". Ze'fs in aanmerking genomen de zenuwachtige toestand, waarin de vrouw verkeerde, bevreemde Mary haar al te goed, dat Mrs. Dipper's woorden veelbetekend waren. Wie waren die mannen? En waarom kwamen en gingen zij door de achterdeur?

Dat alles had plaats op Woensdagavond. De gewone gang van zaken was, dat Mark Saunders' vreemde bezoekers de volgende Zaterdagavond weer zouden komen. 's Zaterdagsmiddags trok Mary de sleutel van haar zitkamer uit het slot, voordat zij haar gebruikelijke wandeling ging maken, en aan het eind van de straat gekomen, stoeg zij snel de hoek om, zodat de man, die haar als gewoonlijk volgde, niet kon zien, dat zij de sleutel tussen de spijlen van een rooster liet vallen.

Dien Zaterdagavond gaf Saunders haar na het eten een stapel documenten.

„Hiervan moeten zo spoedig mogelijk drie copieën gemaakt worden, Miss Manners", zei hij. De toon, waarop hij sprak, klonk streng en zakelijk, en zij antwoordde eveneens op zakelijke toon. „Zeker, Mr. Saunders. Zal ik op mijn kamer werken?"

„Goed, als U wilt", zei hij en ging haar voor.

Mary was reeds bezig de kap van haar machine te nemen, toen zij Saunders een gesmoorden vloek hoorde mompelen. Hij zocht naar de sleutel, dien zij door de rooster had laten vallen.

Even later hoorde zij hem weggaan, zonder haar te vragen, zoals zij verwacht had, of zij misschien ergens de sleutel gezien had.

Een uur lang bleef zij aan één stuk doorwerken; toen hield ze met tikken op. Het ogenblik van handelen was aangebroken. Wat zij van plan was te doen, moest gedaan worden, voordat de huishoudster haar avondeten kwam brengen.

Ze nam een der stukken op, waaraan zij had zitten werken, verliet de kamer, liep de schemerdonkere gang door en daalde de trap af. Overal in huis was het stil, behalve ergens beneden een dof gegons van stemmen, dat duidelijker waarneembaar werd naarmate zij dichter in de buurt van Saunders' werkkamer kwam.

Ze bleef voor de deur staan, met ingehouden adem en gespitste oren. Ze hoorde een harde, heftige stem spreken. Zeer duidelijk kon zij de woorden verstaan: „Wij wensen niet langer te wachten — de eindvergadering moet gehouden worden op de een-en-twintigste — en dan — daden".

Het laatste woord klok als een hartverscheurende oorlogskreet.

Mary opende de deur.

De kamer binnentredend, waar een aantal mannen vergaderd waren, die er uitzagen als wilde beesten, bleef ze plotseling verrast en verlegen staan.

„Neemt U mij niet kwalijk... ik wist niet, dat U bezoek hadt, Mr. Saunders ... er is hier een passage, die mij niet geheel duidelijk is... ik had u even willen vragen, of u daarmee wou helpen ... het spijt me, dat ik u gestoord heb. Ik had op de deur geklopt".

Een jonge kerel met een grof, lelijk gezicht als van een roofdier, vloog op van zijn stoel en kwam met gebalde vuisten op haar toe.

„Wat kom je hier doen, jij...?" Hij vloekte en schold haar uit.

„Proleet die je bent — schurk — daar". Mary gaf hem met haar vlakke hand een slag in het gezicht.

„Hoe kun u het goedkeuren, dat die schurk zo tegen mij optreedt, Mr. Saunders?" zei ze op minachtende toon, zich tot haar patroon wendend.

Mark Saunders trok den van woede schuimbekkenden man weg en duwde met zijn andere hand het meisje naar de deur.

(Wordt vervolgd).

20 Millioen nagemaakte Engelse ponden kwamen in circulatie

‚Vals geld' Duits wapen voor economisch oorlog

„De doden met vacantie", noemden ze zich. Ze, dat waren een 140-tal gedetineerden uit het concentratiekamp Oraniënburg, te kwader ure voor de keus gesteld te sterven of deel te nemen aan een gigantische Duitse vervalsingscentrale.

Uit hun midden heeft zich na de oorlog één man gewend tot de chef van de Nederlandse Criminele Voorlichtingsdienst en vooral dank zij diens activiteit werd deze zaak opgehelderd en zijn wij thans in staat de inderdaad ontstellende biezonderheden mee te delen. Voor een waarde van 200 Engelse ponden werd door deze centrale vals Engels geld vervaardigd en al werd dan ook door de snelle Engels-Amerikaanse aanvallen een groot deel daarvan achterhaald; rond 20 millioen pond is zo aan illegale biljetten in omloop gekomen en op dit ogenblik worden door de Bank of England telkens coupures ingenomen uit deze geheime geldfabriek van Himmler.

Men kan zich van deze centrale, met Duitse grondigheid en Duitse kennis in elkaar gestoken slechts bij benadering een voorstelling maken. Ze was, zoals al gezegd, gelegen in het kamp Oraniënburg, omringd door prikkeldraad en geschutstorens zodat niemand, die niet met officiële papieren gewapend was, kon binnendringen. De inrichting was eenvoudig fantastisch. Het beste en allernieuwste wat op het gebied van typografische machinerieën, snelpersen en clicheerinrichtingen ter wereld denkbaar is, was daar verzameld. Uitgelezen deskundigen waren in bedrijf en zo, met de beste mensen en het beste materiaal, werd dag en nacht gewerkt aan dit belangrijke wapen voor Duitslands economische oorlogvoering.

Want dat geval zal hopelijk in de geschiedenis wel uniek blijven. Dat een regering zich met alle haar ten dienste staande middelen werpt op de onrechtmatige vervaardiging van bankbiljetten van andere landen. Zij deed dit met een drieledig doel. Ten eerste, om langs de meest voordelige weg middelen te verwerven om naar buitenlandse agenten, waar ook ter wereld werkzaam — de vervalsingscentrale maakte immers letterlijk alles — te kunnen betalen. Dan, om in de zgn. neutrale landen aankopen te doen, die in een andere dan de l uitse valuta betaald moesten worden.

Dit was daarom mogelijk, omdat de valse waardepapieren met zoveel nauwgezetheid werden nagemaakt, dat onderscheid practisch alleen door deskundigen gemaakt kon worden. En ten slotte werd deze centrale geëxploiteerd voor een doel, waaraan gelukkig nooit uitvoering gegeven kon worden en dat met name voor Engeland funeste gevolgen had kunnen hebben. Het plan lag nl. voor valse Engelse bankbiljetten in menigte boven Londen uit vliegtuigen te werpen, ten einde zo de Engelse economie grondig te ontwrichten.

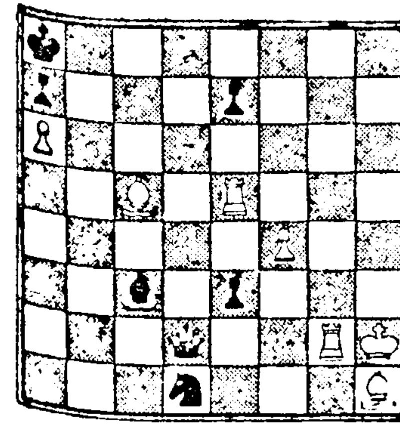
Zo ver is het echter, zoals gezegd, nooit gekomen. Want al spoedig toen de Russen begonnen op te dringen, bleek het wenselijk de centrale te verplaatsen naar Zuid-Duitsland. Himmler stemde daarin toe en zo werden mensen, materiaal en bankbiljetten per spoor verhuisd. Daar, in Zuid-Duitsland aangekomen, bleek echter ook de Amerikaanse opmars reeds zo ver gevorderd, dat van een hernieuwd in bedrijf stellen niets kon komen. Integendeel. De materialen dienden te worden verborgen, de mensen tot zwijgen gebracht. In drie ploegen werden daartoe de 140 „doden met vacantie", die dat ogenblik eigenlijk al steeds hadden verwacht, weggeleid. Onder hen was een bekend Haarlems drukker, die als chef van de typografische afdeling zich deze verdienste had verworven, dat hij had weten te voorkomen dat ook Nederlands geld werd nagemaakt.

Zij werden echter niet terechtgesteld, doch onderweg door Amerikaanse troepen verrast en bevrijd. Het valse geld beleefde nog een avontuurlijke reis. Tien millioen Engelse ponden waren reeds op de boven aangeduide wijze in de wereldcirculatie gekomen, nu — in het aangezicht van de nederlaag — wilde men trachten nog een even groot bedrag voor het Duitse rijk te redden.

Haastig werden de bankbiljetten gepakt in kisten met kostbaarheden, die door een Tsjechisch ingenieur naar veiliger oorden zouden worden gebracht. Ook hij strandde echter en wierp de kisten van de rotsen in een meer. Zij sprongen open en nog maandenlang behield dit water op de Amerikaanse soldaten een magische aantrekkingskracht. Het was het meer, waarin — uit de opengesprongen kisten — telkens opnieuw geld dreef. Opnieuw 10 millioen pond.

Dit is, zo sober mogelijk verteld, het verhaal van Himmler's officiële vervalsingscentrale. Een centrale, waarin — om u enig idee van haar omvang te geven — 78.000 stempels van allerhande Europese, niet-Duitse overheidslichamen waren ondergebracht. Zij was bedoeld om een genadeslag te geven aan de Engelse economie. Eén snelle opmars plus de mededeling van een Nederlander, die de Criminele Voorlichtingsdienst afdoende informeerde, voorkwamen dat. Scotland Yard deed de rest.

Schaakprobleem

1: In bovenstaand diagram hebben zwart en wit evenveel stukken, n.l. 7. Wit is nu aan zet en wint in twee zetten.

De oplossing wordt in ons blad vermeld, eventuele correspondentie te richten aan de redactie.

„Er is niets, waar ik zozeer van houd dan een lange wandeling buiten op het land".

CURAÇAO

TWEE DAGEN GEEN KRANT.

In verband met de viering van Bevrijdingsdag en van het Hoogfeest van de Hemelvaart Onzes Heren Jezus Christus zal „Dagblad Amigoe di Curaçao" morgen en Donderdag niet verschijnen. De eerste verschijningsdatum is dus weer Vrijdag 7 Mei.

EEN MEDEDELING VAN TOM POES. . .

Ja, Tom Poes' avontuur in de Drakenburcht is thans ten einde. Het was toch maar een griezelige geschiedenis, maar eind goed, al goed.

En wat nu, vragen onze lezers zich af? Is nu Tom Poes ergens aan het rusten, of...? Welnu, stelt U gerust. Tom Poes heeft nog veel meer te vertellen. Toen we hem gisteren aan de telefoon hadden — we hebben hem nl. in het slot van de heer Ollie B. Bommel even geïnformeerd naar zijn welstand — was hij ontzettend opgewonden. Hij had het over een toverwagen, een toverbuin en hij vroeg ons, of hij weer eens „stukjes" mocht opsturen, om de „Amigoe lezerskring" op de hoogte te houden.

Tom Poes wilde nog meer vertellen, maar de telefoon sloeg plotseling af. Er was geen geluid meer uit te krijgen.

Maar we zullen zien wat Tom Poes gaat doen. Het belooft spannend te worden en dus... Tot Vrijdag dan.

P.C.J. UITZENDINGEN.

Ten behoeve van onze Nederlandse lezers, zullen wij onder de „Agenda" met ingang van vandaag, naast de radio programma's van de P.C.J., de programma's van de P.C.J. opnemen.

HOOG MARITIEM BEZOEK.

Gisteren arriveerde op het vliegveld Hato, komende uit Nederland, de Chef van de Marine Staf Vice Admiraal Jonkheer E. J. van Holthe, Adjudant in buitengewone dienst van Hare Majesteit de Koningin.

De admiraal, die vergezeld was door de Luitenant ter Zee der eerste klasse A.H.J. van der Schatte Olivier van het Ministerie van Marine te Den Haag, denkt hier een tiental dagen te verblijven en zal gedurende die tijd verschillende maritieme aangelegenheden met de autoriteiten alhier bespreken.

K.V.P. VERGADERING AFD. VROUWEN.

Op Hemelvaartsdag (Donderdag) zal in het R.K. Zeemanshuis de KVP. afd. vrouwen in vergadering bijeenkomen. Het betreft hier een samenkomst van de vrouwen van alle parochies, zodat gerekend wordt op aller opkomst.

BEURS GEDEPRIMEERD.

Conversielening 99, Koninklijke 330½, Unilever 282¼, Philips 263, AKU 173, Scheepvaart-Unie 187 ¾, HVA 248, Deli-my 218 ¼, A'damrubber 181½.

De markt toonde een lichtelijk gedeprimeerde stemming.

AGENDA

BIOSCOPEN:

WEST-END: Colorado Pioneers 7 p.m. „Hop Harrigan" 9 p.m.

Woensdag: Colorado Pioneers" 7 p.m. „Hop Harrigan" 9 p.m.

Donderdag: „Sheriff of redwood valley" 6.30 p.m. „Green dolphin street" 8.30 p.m.

Woensdag

ROXY: Tarzan's desert Mystery" 7 p.m. „Slightly scandaloris" 9. p.m.

Donderdag

„His Butler's sisters om 10.30 a. m. 6.30 en 8.30 p.m. „West of Alamo" 4.30 p.m.

CINELANDIA: Dinsdag. „Beauty and the bandit." 8 p.m.

Woensdag „Follow the leader" 8.30 p.m. „Dead or alive" 6.30 p. m.

Donderdag: Border badmen 6.30 p.m. „Pittsburg" 8.30 p.m.

MEDISCHE DIENST:

..Gewone dagelijkse dienst...

WIT GELE KRUIS: De dienst van de wijkverpleging wordt tot en met 9 Mei as. waargenomen door Zuster Poels, Leonard B. Smithplein 36, telefoon 5172.

APOTHEKEN: De avonddiensten tot en met 8 Mei as. worden waargenomen door Botica Popular, Madurostraat, telefoon 1269 en door Botica del Pueblo, Bredestraat 82, telefoon 2218.

CUROM:

6.30 kinderuitzending Mej. D. Ensing 6.50 Dinermuziek, 7.20 Uitzending in het papiament.

7.35 Opera-concert: Gedeelten uit de opera Martha: 8.30 nieuws 8.15 Elewische muziek 8.30 W. Meyer Grepen uit de Geschiedenis. 8.45 Kamermuziek-recital. 9.30 korte dodenherdenking 9.35 Treurmuziek. 9.55 Voornaamste nieuws.

WOENSDAG Nationale feestdag 12.00 Opening 12.05 Lunchmuziek 12.30 nieuws 12.45 Victor Sylvester.

6.30 vrolijk marsmuziek. 6.50 Dinermuziek. 7.20 Uitzending in het Papiament 7.35 Latijns-Amerikaanse muziek, 8.00 Nieuws. 8.15 Nationale klanken 8.30 „Holand Calling" H. Emmory Ellis, Radio Nederland. 18 Rags to riches. 8.45 On a note of triumph. Bernard Herrmann. Lud Gluskin 9.30 op deze dag... 9.35 dansmuziek. 9.55 Voornaamste nieuws.

NATIONAAL P.C.J. PROGRAMMA.

Dinsdag 19.30 uur Programma, gewijd aan hen die in de oorlog vielen: A. den Doolaard draagt voor uit het Geuzenliedboek, voorlezing van Fragmenten uit het Oorlogsdagboek van Anne Frank, het Omroepkoor zingt Valeriasliederen.

20.05 Sur. Uit de Illegale Pers.

20.15 Sur. Verkorte Reportage van de op het Binnenhof, Grebbeberg en Waalsdorpervlakte gehouden Herdenkingen.

20.55 Sur. Fragmenten Herdenkingsbijeenkomst in Ridderzaal.

Woensdag 19.15 Sur. Toespraak minister-president.

19.21 Sur. Valeriuslied.

19.34 Sur. Toespraak Jongere tot Jongeren.

20.30 Sur. Reportage viering Nationale Feestdag.

WACHTDIENSTEN. C.P.I.M.

Dinsdag.

Telegram Afdeling:

4.5: tel. 307 na 23 uur A. R. Th. Henze, tel. 462.

Personeel Afdeling:

4.5: J. G. Borreman, Negropont 73, tel. 525.

Materialen Afdeling

4.5: M. Segaar, Julianadorp 3 (NB) tel. 720.

Overleden

ons lief jongetje

Wytze Willem Koudenburg

Curacao 3 Mei 1948

Te koop aangeboden :

Een Slaapkamer-Ameublement verchroomd, met linnenkast

Een Boekenkast.

Een Theemeubel.

Alex nderlaan 10

Rio Canario.

C.S.M.

Rederij:

4.5: J. Barends, tel. 570.

Scheepsagentschap:

4.5: 8 — 23 uur Office, tel 458 - 551: 18 — 8 uur A. Bloemink, tel. 248.

Dok Afdeling:

4.5: A. de Klerk, tel. 839.

Bridge-drive: In verband met de herdenkingsavond gaat de bridge-drive op Dinsdag niet door. De volgende bridge-drive wordt gehouden op Dinsdag, 11 Mei a.s.

Wereldnieuws

NIETS NIEUWS ONDER DE ZON.

In de Java-post van 14 Mei 1920 lezen wij, dat in Tsjechoslowakije de regerings autoriteiten zeer vijandig staan tegenover de Katholieke Kerk. Zo heeft de rode onderwijzers organisatie besloten de gebeden voor en na de lesuren af te schaffen. De Kruisbeelden uit alle scholen werden op vuilniskarren naar een onbekende plaats vervoerd.

RUSLAND GAAT STAATSLENING AAN.

De Radio van Moskou deelde mede dat de Russische Ministersraad de bevoegdheid heeft verleend aan de staat een lening aan te gaan van 20 milliard roebels (4 milliard dollars). Met deze lening zal het derde jaars programma voor het vijf jarig reconstructie plan voor Rusland voltooid worden.

ENGELSE TAAL GEHANDHAAFD.

De conferentie van de Universiteits rectoren van India besloot dat gedurende de interim periode van vijf jaar, de Engelse taal gehandhaafd zal worden als de taal waarin alle colleges gegeven worden. Daarna zal het Engels blijven als verplicht leervak aan de universiteiten.

ADVERTENTIE PRIJS:

Pagina 1 — f. 2.—	per cm.
„ 2 — f. 1.25	„ „
„ 3 — f. 1.25	„ „
„ 4 — f. 1.—	„ „

Bij contract aanzienlijke reductie. Bespreekt met ons de reclame campagne die U denkt te voeren, wij staan U met raad en daad terzijde.

De Directie

Adverteert in dit blad